

slalo v Sv. Janžu v Rožni dolini ter vodja pevskega društva v Sinčevasi. Vsem trijem vrlim koroškim junakom, ki so prelili svojo kri za ljubljeno domovino, ohranilo bode koroško ljudstvo častni spomin.

Bogastvo ruske carske družine. Kot skupnost poseduje ruska carska družina ogromno lastnino na zemlji, h kateri pride še osebna lastnina, ki je za naše pojme naravnost neverjetne razširjenosti. Car sam poseduje le v Sibiriji 4.25 milijonov desetinj zemlje (1 desetinja je 1.0025 hektarjev). Nekateri veliki knezi imajo istotako v Kavkazu, Krimu in drugih delih Rusije naravnost velikanska posestva. Družinsko premoženje znaša zdaj okoli 8 milijonov desetinj, 1.500 mlinov, 800 industrijskih podjetij, 100 delavnic raznih vrst in obstoji tudi iz najboljših vinogradov na Ruskem. Že pred dolgim časom prodala je uprava carjevega premoženja v enem samem letu za okroglo 4 milijone kron vina. Vsako leto ima carjeva družina iz svojih posestev dohodka okoli 60 milijonov kron. Poleg tega dobiva car še vsako leto iz davkov svojih podanikov 50 milijonov kron. Ako bi torej car hotel, zamogel bi svojemu v tej vojni tako hudo prizadetemu ljudstvu iz lastnega žepa prav izdatno pomagati. Pa car-batjuška ima proti sebi obrnjene roke.

21. vojna napoved. Vojna napoved Italije proti Turčiji je 21. v tej svetovni vojni. Avstro-Ogrska se nahaja v vojni z 8 državami: z Anglijo, Francosko, Rusijo, Italijo, Srbijo, Belgijo, Črnogoro in Japonsko. Z istimi državami razven Italiji stoji Nemčija v vojni. (Skupaj 15 vojnih napoved.) Polega tega je Turčija že 6 državam vojno napovedala, oziroma so ji vojno napovedale: Anglija, Francoska, Rusija, Italija in Srbija. Kakor znano, imela je Turčija šele pred par leti vojno z Italijo (od 28. septembra 1911 do 18. oktobra 1912).

Tatvina. Pred kratkim šel je posestnik Anton Spegu iz Spodnjega Doliča, ko je prihajal iz živinskega sejma, v Jastrebnikovo krčmo v Sv. Florijanu. Pil je precej in je končno pripeči zaspal. V suknji imel je 2640 kron denarja. Ko se je po polnoči zbudil, bil mu je že ves denar ukraden. Tatvine slumljivi so delavec Bartelj Dežman, njegova žena Marija in kočarski sin Anton Pesjak, vsi iz Kozjaka pri Konjicah. Vsi trije bili so aretirani in sodniji oddani.

V Dravo skočila je v Mariboru neka mlada ženska. Dva ribiča sta jo hotela rešiti, pa se jima ni posrečilo. Izginila jima je pred očmi v valovih.

Nezgodna. Pri bakljadi v Mariboru padla je neka deklica na tla. Množica jo je pohodila. Vboga deklica bila je tako hudo ranjena, da bo morala bržkone umreti.

V ruskem vjetništvu umrl je g. Avgust Swetlin, učitelj v Konjicah. Bil je izvrstni učitelj, telovadec in navdušeni pevec. Njegov svak je brivec g. Paidasch v Brežicah. Pokojnik stal je v 31. letu svoje starosti in je bil v Šmarju pri Jelšah rojen. N. p. v m.!

V Celovcu je umrl pijonir Franc Wochl iz Sv. Jakoba pri Mariboru.

Pasja kontumaca. V raznih okrajih na Spodnjem Štajerskem proglasili so strogo pasjo kontumaco, ker se je pojavila pasja steklost. Priporočamo prebivalstvu največjo pazljivost glede tega, vozovite kužne bolezni.

Veliki požar. Dne 19. t. m. izbruhnili so v neki hiši vasi Satteldorf ob Sotli ogenj, ki se je prav hitro na sosedna poslopja razširil. Kljub napornemu delu požarnih bramb iz Staddlorfa in Podčetrčka, je 17 poslopij zgorelo. Zvečer je namreč nastal vihar, ki je gorečo slamo 8 kilometrov daleč nosil. Zgorelo so tudi vse zaloge krme in žita. Škoda je ogromna.

Zaprl so v Beljaku nekega Petra Putz, ki je izvršil razne tatvine in je tudi dvakrat od vojašbine dezertiral.

Tatvina. Natakarioci Lizi Konrad v Trbižu bilo je 700 kron ukradenih. Na sumu je neki hlapec Miba Maier, katerega so zaprli.

V jezero skočila in utonila je pri Techedorfu komaj 17 let stara Marija Stotter iz Celovca. Mrliča so iz vode potegnili.

Na smrt obsojeni prijatelji Rusov. Kor. urad poroča: Po večtedenskem trajanju končala je

c. kr. deželno-brambena divizijska sodnija na Dunaju razpravo proti drž. poslancu Dimitriju Markow, deželnosodnemu nadsvetniku dru. Vladimiriju Kurylowicz, proti odvetnikom dru. Cirilu Cerlunczakiewicz iz Przemysla, dru. Johanu pl. Drohomylecki iz Zloczowa, proti posestniku Tomažu Diakow iz Werbiaza, ključarskemu mojstru Gabrielu Mulkiowicz iz Kamionka-Strumilowe, vsem pripadajočim rusko-narodni stranki, nadalje proti sodniku „Nowoje Wremja“ Dimitriju pl. Jančewicki. Tožba se je glasila na veleizdajo in zločin zoper vojno silo države. Vseh 7 obtožencev so na smrt na vislicah obsodili.

Makovlje. Piše se nam: Dne 17. avgusta zvečer obhajal se je 86. rojstni dan našega presvetlega cesarja v Makolah prav slovesno. Bakljada je šla z godbo in obilno zbranim ljudstvom iz Makol v Grad Stattenberg, kjer se je med potom večkrat „Živijo naš cesar“ klical. Tudi iz raket se je streljalo na čast našemu cesarju. Za to slavnost sta se najbolj brigala gospod občinski svetovalec Johann Bogina in gospod trgovec Franc Ozebek v Makolah. Toraj hvala obema. Za stroške se je pobiralo in so se vsi Makolčani pri teh darilih prav patrijotično izkazali, vsi so obilno darovali, tako da je še nekaj denarja za „Ređič križ“ ostalo. Tudi se je Mokolski župan Juri Skale odločil nekaj darovati; pač pa so bili pobiralci prisiljeni njemu darovani denar nazaj dati, ker je bil za tisti denar skoro 2 dni čisto razburjen. — Bog živi našega cesarja!

Ranjen. Piše se nam: Dragi „Stajerc“! Jožef Polajžer naznanjam, da se nahajam v vojaški bolnišnici na Dunaju. Bil sem ranjen na Italijanskem pred 2 mesecema v desno roko. Hvala Bogu, zdaj je že dosti boljše. Prosim, dajte v list, da bodejo moji starši in domači ljudje vedeli, da sem hvala Bogu živ in še precej pri zdravju. Jaz sem že več kot 10 pismov odposlal na domače, pa nobenega glasu od nikjer. Prosim za odgovor! Jožef Polajžer, k. k. Landwehr-Inf-Reg. Nr. 26, derzeit Reservespital Nr. 1, Hernald, Kochstraße 75, Zimmer 6, Wien.

Nakup žita v ptujskem okraju. Na drugem mestu prinašamo imena komisijonarjev vojnega zavoda za nakup žita. Za Ptuj je g. Maks Strascbill imenovan kot komisijonar. Le-ta pa je določil še g. Hansa Toplak v Juršincih in g. Sonnenschein v Ptuju kot podkomisijonarje. Ti imajo torej tudi pravico, žito nakupovati.

Iz ruskega vjetništva pobegnil. Infanterist Franc Murko iz Spodnje Losnice pri Slov. Bistrici prišel je ranjen v rusko vjetništvo. Ležal je štiri mesece v bolnišnici v Lembergu; potem so ga rabili za zgradbe strelskih jarkov. To priliko je porabil za beg. Potoval je v zapadni smeri, večinoma ponoči in je lezel, da bi se ga ne opazilo, mestoma na kolenih. Po večih dnevih prišel je do nemških čet, ki so ga veselo sprejele in do njegovega polka spremile. Zdaj se nahaja v svoji domovini in pričakuje zasluženo odlikovanje.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 28. avgusta v Fernitzu*, okr. Graška Okolica; v Stainzu**, v Brežicah (svinjski sejem); v Dechantskirchenu**, okr. Friedberg; pri Št. Janžu pri Herbersteinu, okr. Hartberg; v Vorau; pri Sv. Trojici v Slov. Gorjah*, okr. Sv. Lenart; v Svičini, okr. Maribor; v Fürstenfeldu**, v Predlitzu**, okr. Murau.

Dne 30. avgusta pri Sv. Filipu, okr. Kozeje; v Orežji vasi**, okr. Brežice; v Pusterwaldu**, okr. Oberzeiring; na Muti**, okr. Marenperk; v Poličanah**, okr. Slov. Bistrica; pri Sv. Petru na Ottersbachu**, okr. Cmupek; pri Sv. Tomažu**, okr. Marenperk; na Hajdini**, okr. Ptuj; v Kirchbergu ob Rabi**, okr. Feldbach; v Ilzu, okr. Fürstenfeld.

Dne 31. avgusta v Ormožu (svinjski sejem); v Konjicah**, v Gradcu (sejem s porabno živino).

Dne 1. septembra v Semriachu, okr. Frohnleiten; v Žigarskem vrhu, okr. Kozeje; v Fischbachu**, okr. Birkfeld; v Obdachu**, v Arnočah**, okr. Šoštanj; v Donnerbachu**, okr. Irdnig; v Murau**; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozeje; v Ptuju (svinjski sejem).

Dne 2. septembra v Brucku na Lafaitzi**, okr. Friedberg; v Trnovcu**, okr. Rogatec; na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v Lučanah, okr. Arvež; v Gradcu (sejem s klavno živino, letni sejem in mesečni konjski sejem).

Dne 3. septembra v Fernitzu, okr. Gradec

okolica; v Rogatcu (svinjski sejem); v Hieflau, 'okraj Eisenerz; v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 4. septembra v Brežicah (svinjski sejem); v Vuhredu*, okr. Marenperk; v Št. Ilju**, okr. Maribor.

Dne 5. septembra v Liezenu; v Št. Ilju, okr. Maribor; v Tischerndorfu, okr. Aussee.

Podpirajte sadno drevje! V listu „Frankf. Zeitung“ piše sadjar: Letos smemo pričakovati obilnega sadnega blagoslova, sosebno pečkatega sadja, ki je zlasti velike važnosti, da popolnoma dozori. Lansko leto, v katerem je posebno pogato obrodilo koščičasto sadje, sem opazil, da se je velik del sadja uničil popolnoma ali deloma zaradi tega, ker na tisočih dreves ni bilo dovolj podprtih. Vsled tega se je poškodovalo tudi drevje, nastala je škoda celo za prihodnja leta. To je treba letos na vsak način preprečiti. Sedaj je ravno čas, da preskrbimo drevju potrebna oporišča; treba jih bo na milijone, ker bo letošnja letina zelo ugodna. Prav bi bilo, da ukrenejo merodajne korporacije, zlasti občine, da se že sedaj preskrbijo potrebna podporišča in se jih pravočasno začne vporabljeti.

Nasad spomladne zelenjave. Kaj moramo že sedaj storiti? Kot blagonsne so se izkazale odredbe, ki so omogočile, da se nasad zelenjave povsod najintenzivnejše goji. Le temu se imamo zahvaliti, da je danes zelenjava, ki tvori pri vedno neiztrpnejši dragini mesa glavni del naše hrane, primeroma vredna. Ker je pa vstopila Italija v vrsto naših sovražnikov, je treba že sedaj poskrbeti, da bomo imeli v prihodnjem letu že od marca naprej — ob tem času smo že dobivali zgodnjo zelenjavo iz inozemstva in zlasti iz Italije — iste vsled pravočasnega nasada dovolj na razpolago. Na kak način je to mogoče doseči, to nam pojasni od c. kr. namestništva izdano, od strokovnega učitelja Otona Brüders, vodje proizvedovalnega mesta za nasad zelenjave in krompirja pri c. kr. namestništvu sestavljeno navodilo za nasad zgodnje zelenjave. Isto se dobiva za ceno po 10 vinarjev v vseh knjigarnah ter pri c. kr. okrajnih glavarstvih in mestnih uradih. To navodilo je nadaljevanje od istega mesta izdanih navodil: Kako je napraviti zelenjavo trpežno? in: Domača vporaba sadja. Pričakovati je, da bo občinstvo po tem navodilu tako pridno seglo, ko pri imenovanih prednikih Ves čisti dobiček iz izkupčila tega navodila se steka v sklad za nakup vrednih živil za nepremožne.

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Brest-Litovsk padel!!

Berlin, 26. avgusta. — Trdnjava Brest-Litovsk je padla. Nemške in avstro-ogrske čete vzele so v naskoku utrdbe na zapadni in severno-zapadni fronti, ter so vsilile ponoči v srednje utrdbe trdnjave. Sovražnik je potem trdnjavo zapustil.

Vrhovno armadno vodstvo.

* * *

Dunaj, 26. avgusta. Ogrska dež. bramba iztrgala je sovražniku južno trdnjavo ležečo vas Kobila n y, drugi polki pa neki fôr pri vasi K o r o s z c z y n. Nemške čete zavzele so tri utrdbe na severno-zapadni fronti in citadelo. Potem so zavezniki pognali sovražnika čez Lesno v gozd in močvirje. Povsod se Ruse zasleduje. Brest-Litovsk je najvažnejša ruska trdnjava.

* * *

Vsi italijanski artiljerijski in infanterijski napadi bili so krvavo in z ogromnimi izgubami za sovražnika zavrnjeni.

Pri vladajočem gorkem letnem času je pripravljivo, ako se ima v vsaki hiši desinfekcijsko sredstvo. Opozarjamo na našnji inzerat Lysoform-Ivornic.